

Forskningsdag
6-7 november 2012
Margarethetorp 6/12

Fostertillväxt är av betydelse för vuxen sjuklighet – varför?

Peter M Nilsson

Institutionen för kliniska vetenskaper

Klinik för intermedicin, SUS, Malmö

Människans livsförlopp

Barnmorske-journaler med uppgifter om födelsevikt

Akademiska sjukhuset, Uppsala

Födelsevikt och risk för sjukdom som vuxen

Jämförelse av barn med födelsevikt
2,5 kg respektive 3,5 kg

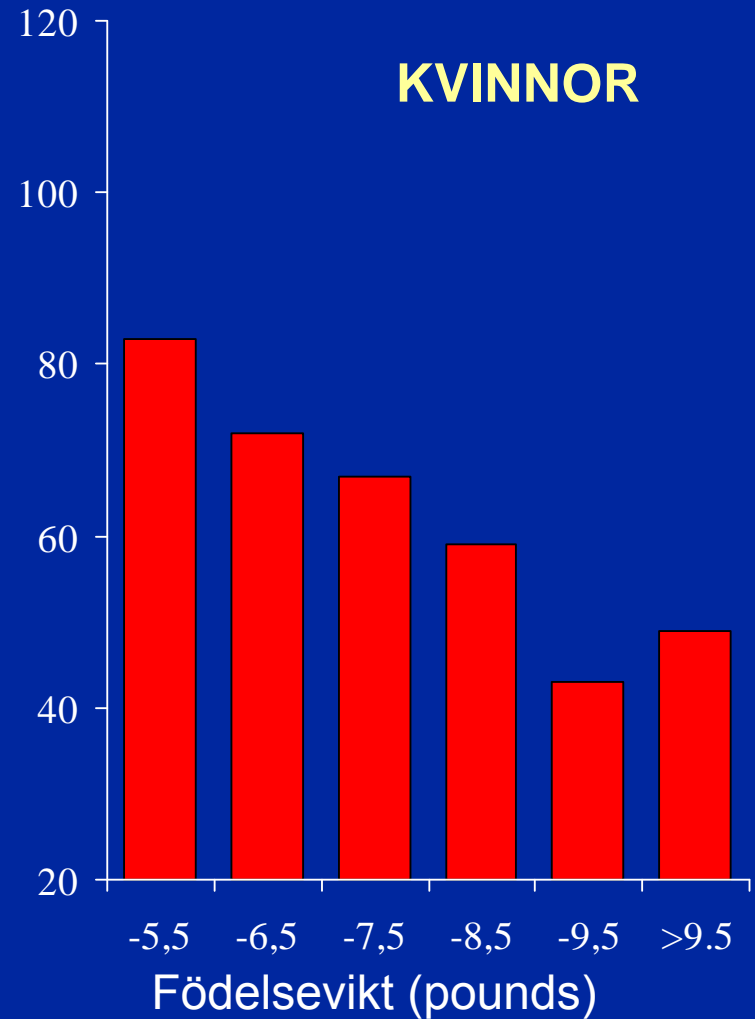
Bildkälla: redsunw, Flickr

Låg födelsevikt (p.g.a. tillväxthämning) har samband med:

- Högt blodtryck
- Typ 2 diabetes
- Blodfettsrubbningsar
- Metabola syndromet
- Kranskärllssjukdom
- Kognitiva problem

Kranskärllssjukdom

Standardiserad mortalitets ratio (SMR) hos 10141 män & 5585 kvinnor

1 pound = 0.45 kg

Den holländska hungervintern 1944-1945

Bildkälla: Centraal Bureau voor de Statistiek, Wikimedia Commons

En daglig matrations på mellan 400 och 800 kalorier till gravida kvinnor gav negativ påverkan på barnens hälsa senare i vuxenlivet

Kriget i Biafra 1967-1970

OPEN ACCESS Freely available online

Hypertension, Diabetes and Overweight: Looming Legacies of the Biafran Famine

Martin Hult¹, Per Tornhammar¹, Peter Ueda¹, Charles Chima³, Anna-Karin Edstedt Bonamy², Benjamin Ozumba³, Mikael Norman^{1*}

¹Department of Clinical Science, Intervention and Technology, Karolinska Institute, Stockholm, Sweden, ²Department of Women's and Children's Health, Karolinska Institute, Stockholm, Sweden, ³University of Nigeria Teaching Hospital, Enugu, Nigeria

Metod: Intervjuer gjorda på marknadsplatser i sydöstra Nigeria av idag hos 1339 individer.

Ställda frågor:

-När är ni född?

-Var är ni född?

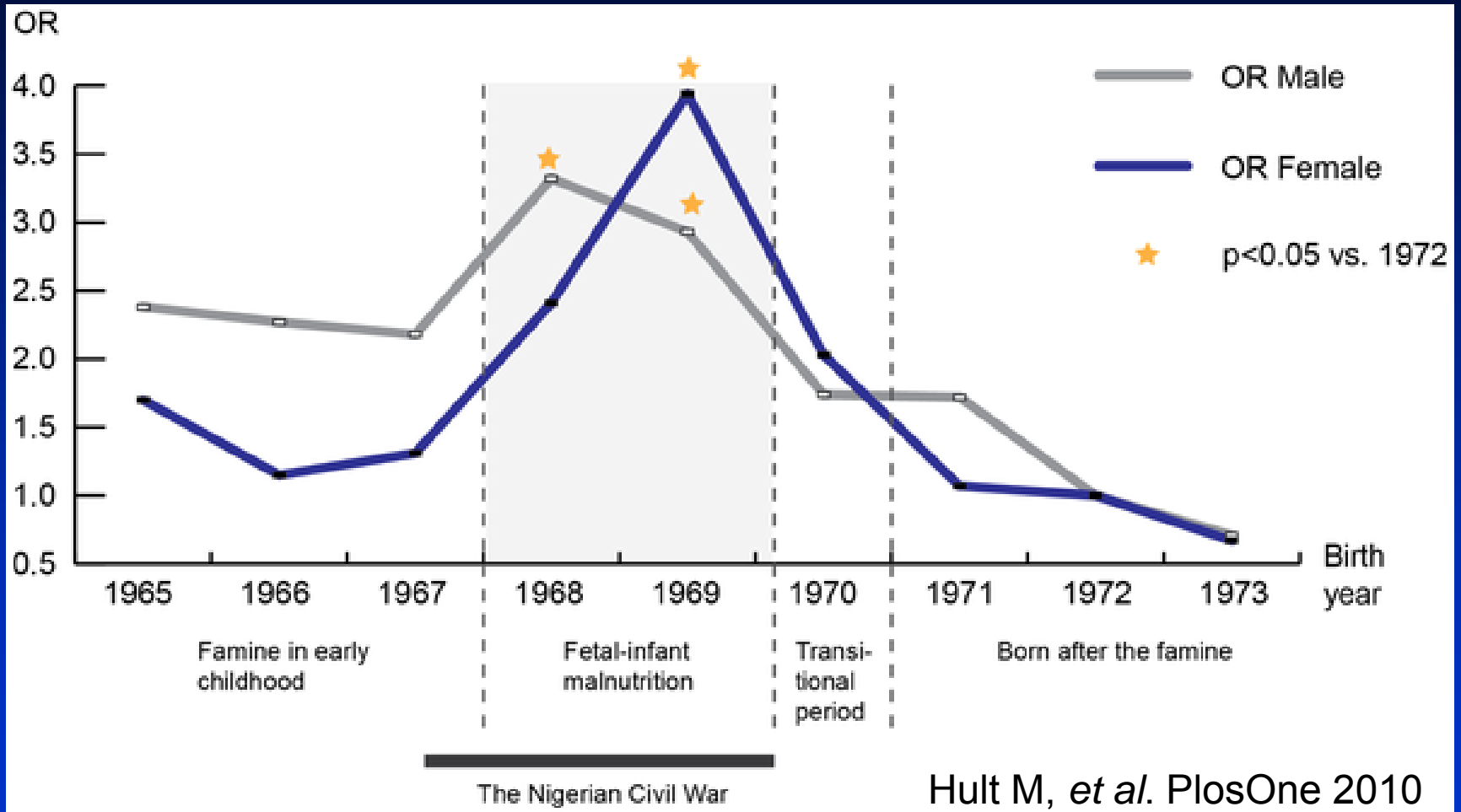
-Får vi mäta vikt, blodtryck och sockernivå?

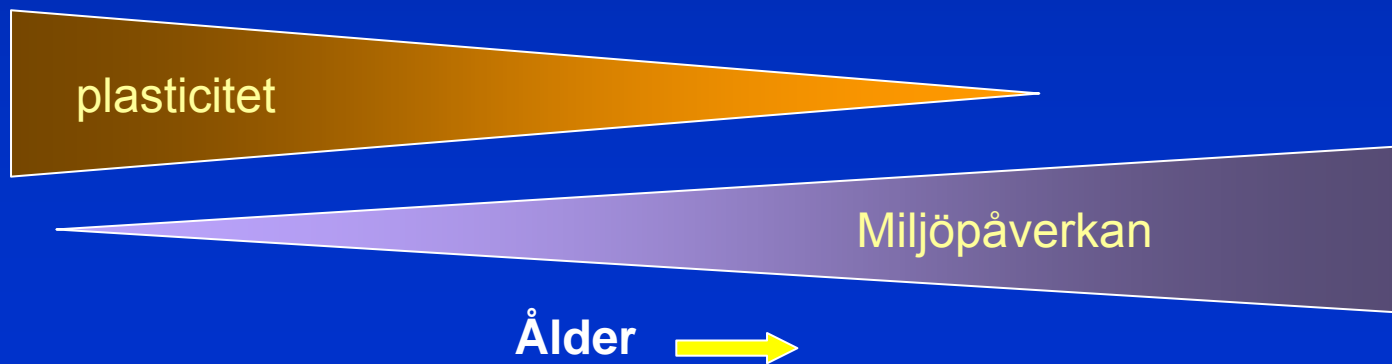
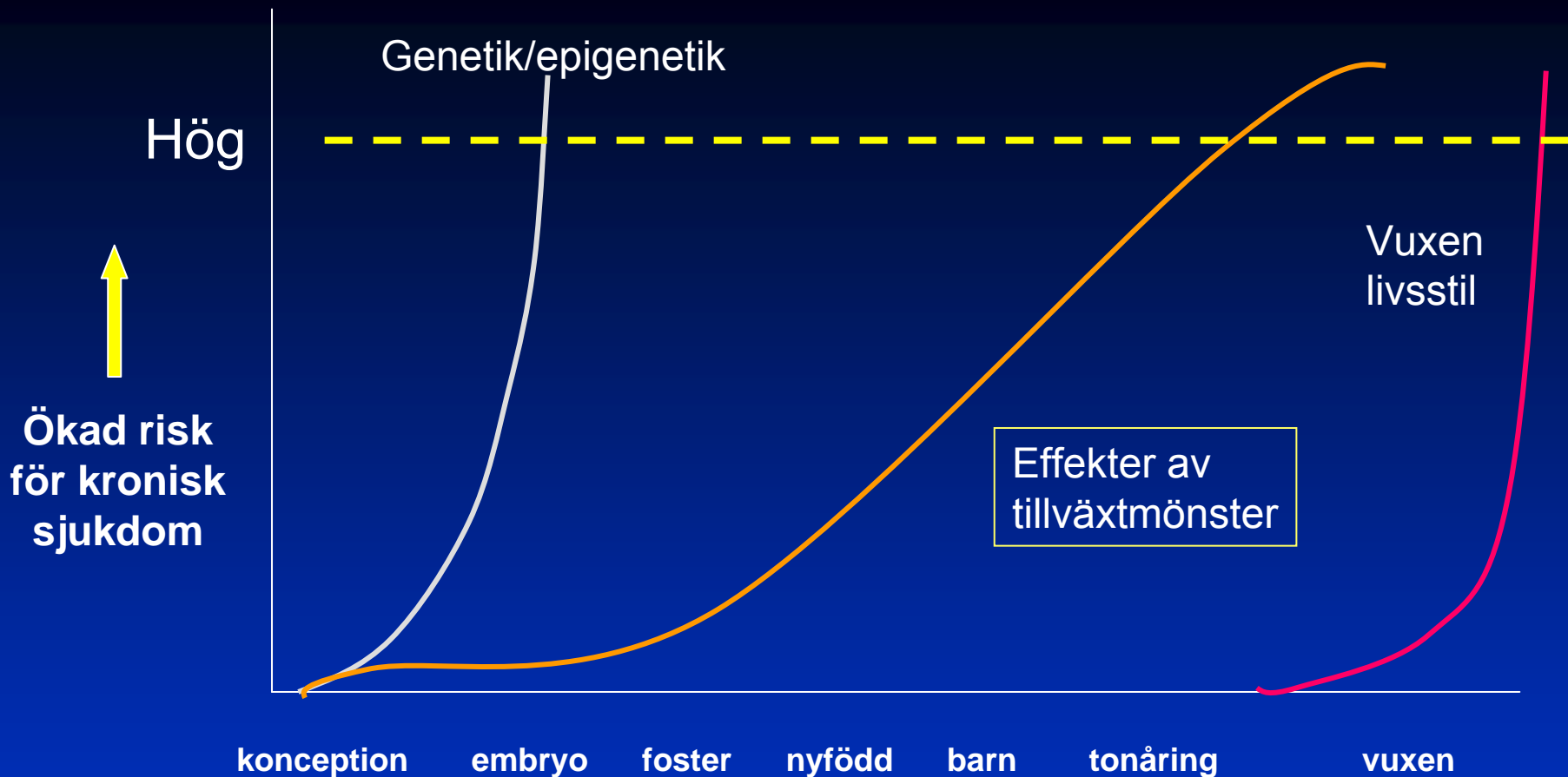
Bildkälla: Centers for Disease Control and Prevention, Wikimedia Commons

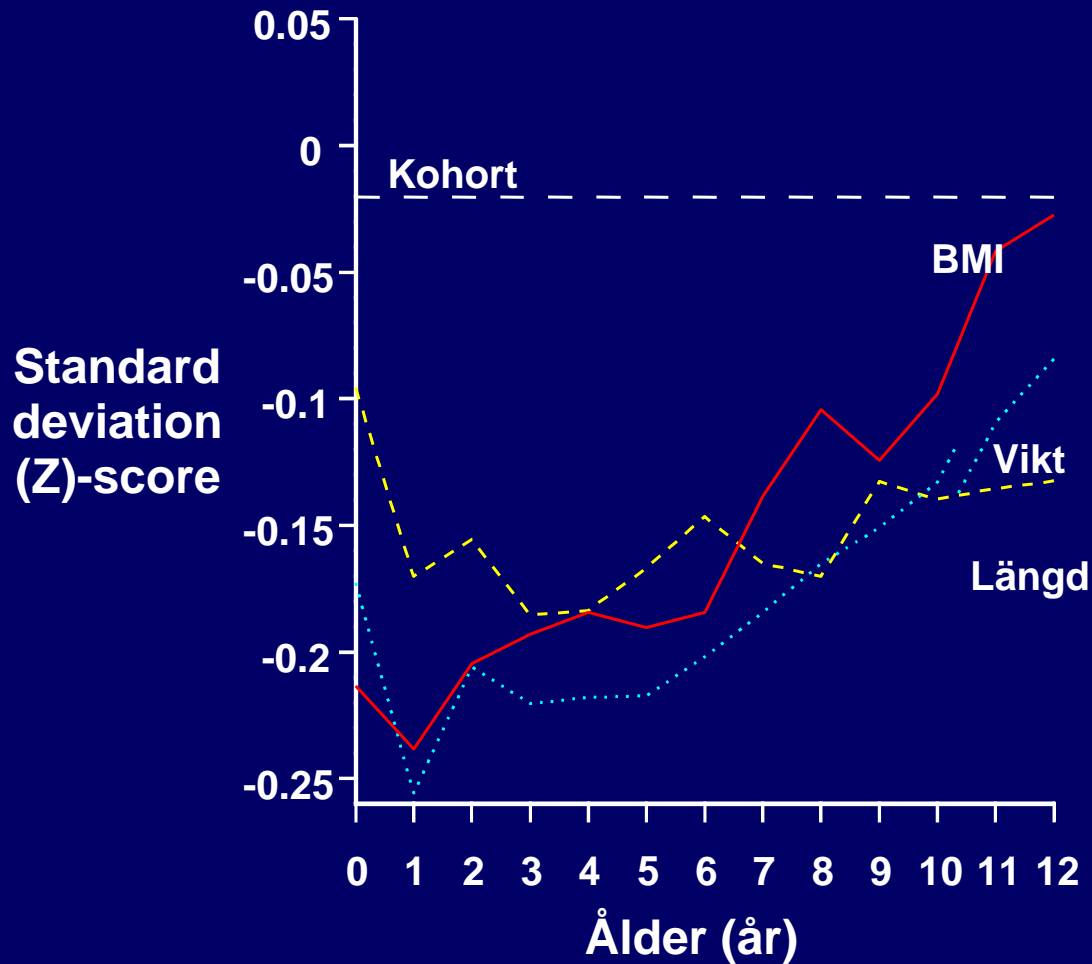
Risk för högt blodtryck efter svält

Odds kvoter för högt systoliskt (≥ 140 mmHg) blodtryck hos män och kvinnor vid uppföljning 2009 i relation till födelseår och med 1972 som referensår.

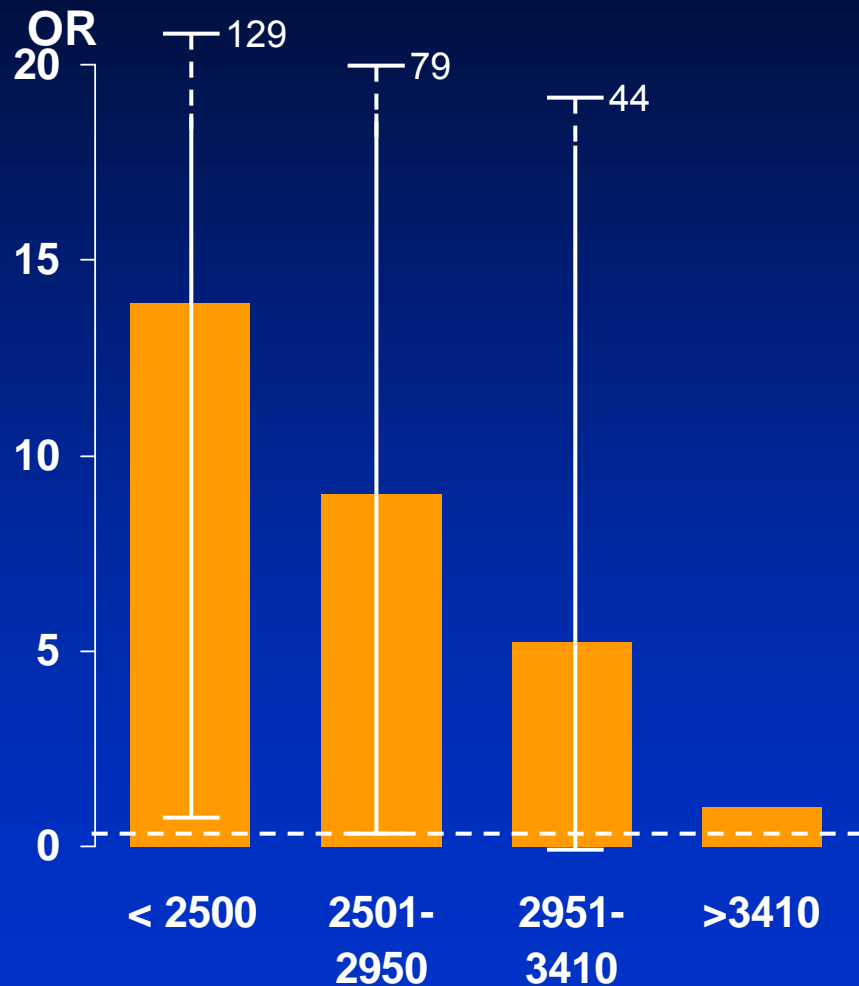
Tillväxtmönster hos 357 pojkar som senare i livet utvecklade kranskärslsjukdom från en grupp av 4630 pojkar födda i Helsingfors, Finland

Eriksson et al BMJ 2001

Relativ risk för det metabola syndromet och typ 2 diabetes

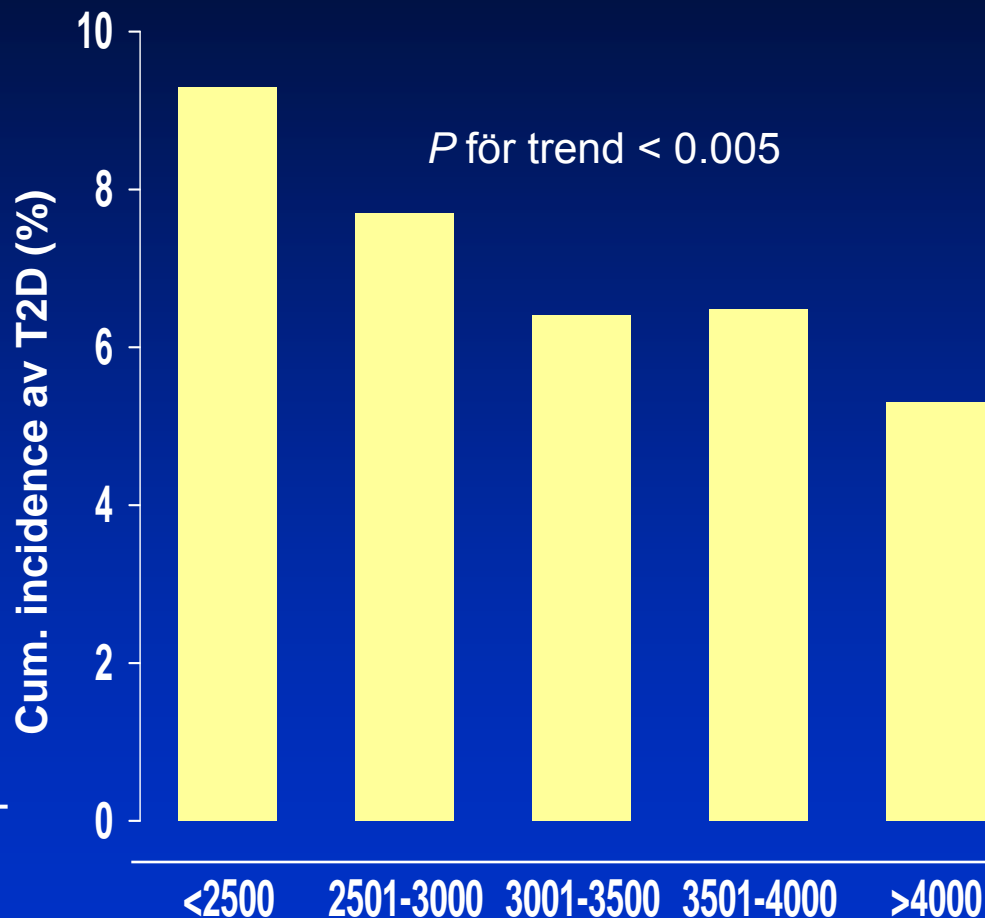
266 briter födda 1935 - 1943

Födelsevikt (g)

Barker D et al 1993

7086 finländare födda 1924 - 1933

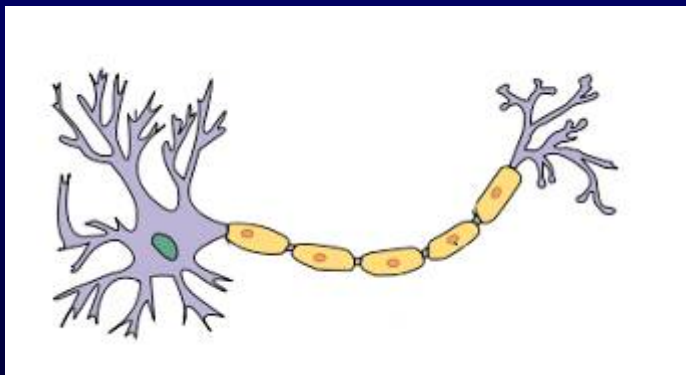
Födelsevikt (g)

Forsen T et al 2001

Hjärnans utveckling påverkar intellektuell kapacitet samt risk för kranskärlsjukdom i vuxen ålder

Nervcell med utskott

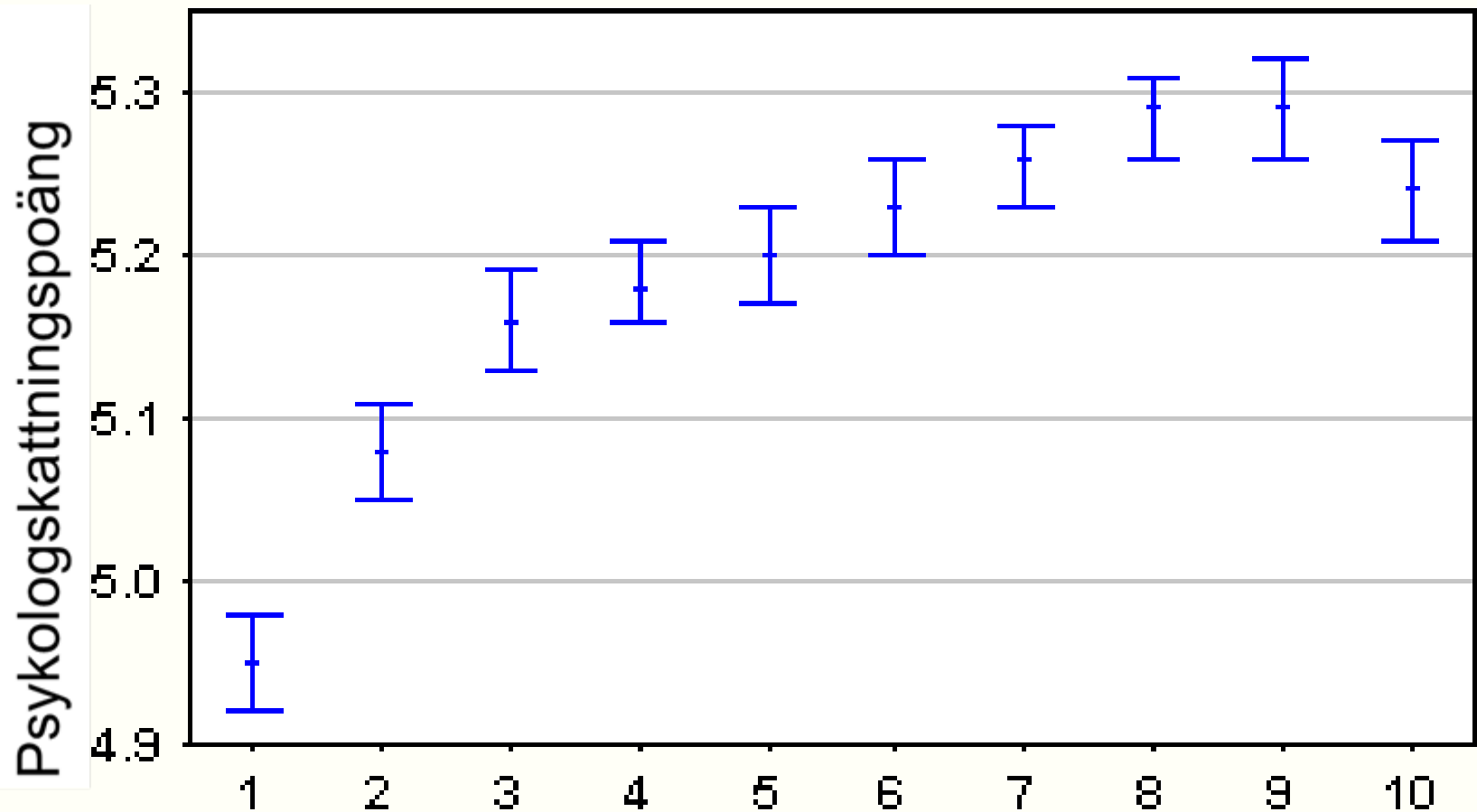
Bildkälla: Selket,
Wikimedia Commons

Problemlösningsförmåga

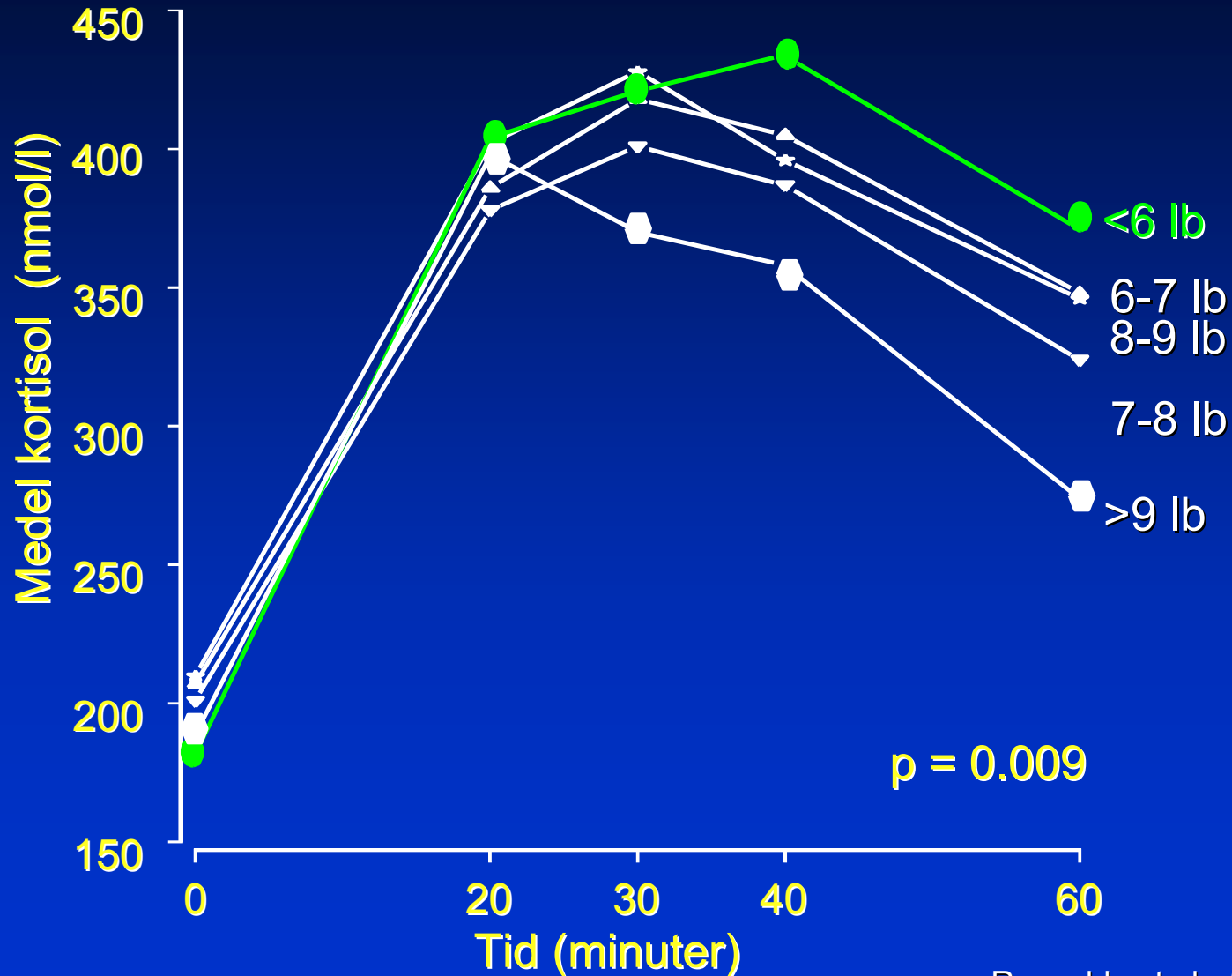
Bildkälla: Booyabazooka,
Wikimedia Commons

Stresskänslighet hos unga män i samband med psykologbedömning vid värnpliktsmönstring

Decentiler av förväntad födelsevikt i relation till grav. längd

Kortisol svar på ACTH stimulering hos 60 år gamla individer i relation till födelsevikt

Placental size, function and pathophysiology

Roseboom TJ, Painter RC, de Rooij SR, van Abeelen AF, Veenendaal MV, Osmond C, Barker DJ. Effects of famine on placental size and efficiency. *Placenta*. 2011 May; 32(5):395-9.

Sammanfattning

- Fostertillväxt samt tillväxtmönster under de första levnadsåren uppvisar samband med vuxen ohälsa
- Trygga graviditeter och hälsosamma förhållanden under barndomen är viktiga för den vuxnes fysiska och psykiska hälsa
- Förebyggande arbete mot några stora folksjukdomar bör starta tidigt i livet, mödra- och barnhälsvård, skolhälsovård
- Amning är viktig för normala tillväxtmönster under tidig barndom

SFO EpiHealth

Ett LU nätverk för
epidemiologisk
spetsforskning

Samverkan med RS,
bl.a. med EpiCentrum

Livsförloppsanalyser
reproduktions-
Epidemiologi

www.med.lu.se/epihealth

Reproductive epidemiology in a life course perspective

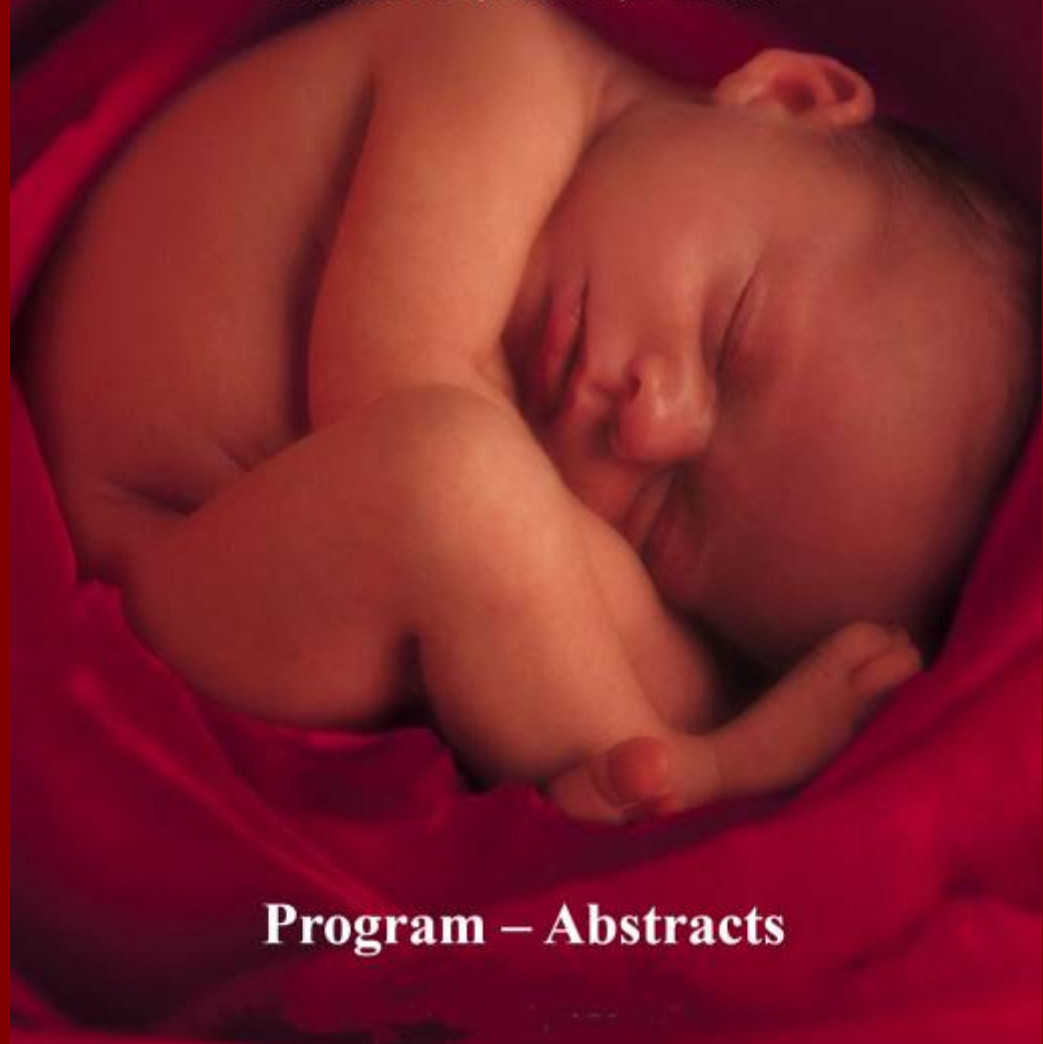

A symposium arranged by EpiHealth,
in collaboration with the WHO Collaborative Center in Lund, Sweden

29–30 March, 2012

Jubileumsaulan, Skåne University Hospital,
Entrance 59, Malmö, Sweden

Program – Abstracts